

Docentenhandleiding

VO/MBO/HBO

Inleiding

Deze docentinstructie is voor docenten die werkzaam zijn in het VO, MBO en HBO.

Tip vooraf: Speel het spel (kort) met collega's! Zo ervaar je zelf de dynamiek en de kracht van de vragen voordat je het in de klas introduceert.

LevensECHT biedt leerlingen studenten een veilige omgeving voor persoonsvorming en burgerschap. Omdat er persoonlijke thema's besproken worden, is een veilige, oordeelvrije sfeer essentieel. Het spel nodigt leerlingen en studenten uit om stil te staan bij de vragen: wie ben ik en hoe verhoud ik mij tot de wereld? Als docent faciliteer en coach je hierbij waar nodig.

De kracht van LevensECHT

In een digitaliserende wereld nodigt LevensECHT leerlingen en studenten uit om bewust offline te gaan, zichzelf te ontdekken en een constructieve dialoog met elkaar aan te gaan. In plaats van te focussen op winnen of verliezen, stimuleert het spel studenten om met een open blik naar de wereld te kijken en hun eigen positie in de maatschappij te verkennen. Via het Levenskompas worden persoonlijke inzichten en waarden gedurende het spel direct omgezet in concrete, haalbare acties voor morgen, waardoor de impact niet stopt zodra de speldoos sluit.
Hieronder volgen tips hoe je LevensECHT kan begeleiden als je het tijdens een les laat spelen in de klas.

Belangrijk vooraf:

Het LevensECHT Bordspel wordt bij voorkeur gespeeld wanneer deelnemers de zogenoemde ‘storming fase’ grotendeels hebben doorlopen en zich in een stabielere groepsfase bevinden.

Tijdens het spel bespreken deelnemers persoonlijke ervaringen, normen en waarden waardoor een veilige en respectvolle groepssfeer essentieel is. Wanneer rollen, groepsafspraken en onderlinge verhoudingen voldoende duidelijk zijn geworden dan is de kans groter dat deelnemers zich open durven te uiten en met verschillen kunnen omgaan.

- Speelduur: De algemene richttijd is 60 minuten, maar maak dit passend naar je les.
- Bestemming Levenskompas: Bepaal vooraf wat er na de les met de ingevulde levenskompassen gebeurt (direct in een portfolio, deelnemers bewaren deze zelf, als docent neem je ze in, etc).

1. De Voorbereiding (2 minuten)

- Groepen: Het spel wordt gespeeld met groepjes van 2 tot 6 spelers (we raden groepjes van 4 tot 6 spelers aan). Ieder groepje kiest zelf een spelleider, indien nodig kan je hierin sturen.
- Startafspraken (veiligheid): Herinner de spelleider aan de startafspraken (vertrouwelijkheid, respect, recht om te passen) en/of neem deze klassikaal door.
- Klaarzetten: Geef elk groepje een speldoos, schrijfgerei en kladpapier. In de doos zitten de spelregels. Deelnemers leggen het materiaal zelf klaar en pakken per persoon een eigen Levenskompas.
- Ter info: elke kaart heeft drie niveaus. Te zien aan: 1 kompasje (niveau 1), 2 kompasjes (niveau 2), 3 kompasjes (niveau 3). (Let op: dat er verschillende niveaus zijn staat bewust niét zo omschreven in de spelregels, dit is achtergrond informatie voor jou als docent.

2. Jouw Rol (Coachen op Dialoog & Veiligheid)

Loop rond, observeer de sfeer en stuur bij op:

- Het recht om te passen: Dit is de belangrijkste veiligheidsklep. Deelnemers mogen een vraag altijd overslaan of een ander niveau van de vraag kiezen (autonomie biedt veiligheid).
- Kladblaadjes: Herinner deelnemers eraan om geformuleerde acties gedurende het spel kort te noteren als input voor het einde van het spel.
- In het spel wordt gewerkt met de ‘wie-het-eerst-roept’ methode. Deze werkwijze geeft deelnemers ruimte om zelf initiatief te nemen en sluit aan bij het vergroten van autonomie binnen de groep. Voorwaarde voor succes is wel dat alle deelnemers op een gelijkwaardige manier aan bod komen.

    Merkt de docent of spelleider dat niet iedereen voldoende ruimte

krijgt om deel te nemen dan kan worden gekozen voor een meer gestructureerde beurtverdeling (bijvoorbeeld met de klok mee). Op deze manier krijgt iedere deelnemer de kans om actief bij te dragen.

3. De Regie op het Einde (De Transfer)

Leg het spel 5 minuten voor het einde van de les centraal stil, ongeacht of het Levenskompas bij iedereen is ingevuld. Laat de deelnemers dan de rechterkant van het Levenskompas invullen:

1. Mijn actie voor morgen: Kies de meest concrete actie van het kladblaadje en schrijf deze definitief op.
2. Mijn eindstatement: Schrijf de belangrijkste ontdekking van de dag op.
3. De deelnemers lezen hun acties en eindstatement in het groepje waarin ze hebben gespeeld voor, als ze zich hier prettig bij voelen.

*Pedagogische tip: Echt leven doe je buiten het bord. Gebruik de 'acties voor morgen' als startpunt voor een klassikale evaluatie, een vervolg sessie of op een andere manier.

Zie voor tips hoe de acties en eindstatements te verwerken voor LOB of Burgerschap in de LOB/ Burgerschap handleiding online.

Vragen of feedback?
Mail ons gerust: info@levensechtbordspel.nl. We komen graag met je in contact om te horen hoe LevensECHT in jouw lessen leeft.

Groetjes Eva, Iris en Maaike

Team LevensECHT